

10. 6. 2002

Vezměte, prosíme, na vědomí, že text článku odpovídá platné právní úpravě ke dni publikace.

Nepromlčitelné trestné činy

Uplynutím promlčecí doby, která je stanovena různě podle trestní sazby pro daný trestný čin (3 až 20 let), zaniká v trestním právu trestnost činu. Institut promlčení pramení z přesvědčení, že pokud pachatel trestného činu během promlčecí doby nespáchal další trestný čin, pak přestává být pro společnost nebezpečný.

Uplynutím promlčecí doby, která je stanovena různě podle trestní sazby pro daný trestný čin (3 až 20 let), zaniká v trestním právu trestnost činu. Institut promlčení pramení z přesvědčení, že pokud pachatel trestného činu během promlčecí doby nespáchal další trestný čin, pak přestává být pro společnost nebezpečný.

Zákonodárce však v § 67a zákona č. [140/1961](#) Sb., trestní zákon, vymezuje čtyři skupiny trestných činů, které jsou výjimkou z promlčení a jejichž trestnost uplynutím promlčecí doby nezaniká.

Prvou skupinu, na kterou se výjimka vztahuje, tvoří trestné činy proti lidskosti, jež jsou obsaženy v Hlavě desáté trestního zákona (§§ 259-265). Nepromlčitelnost této skupiny trestných činů je stanovena v souladu se závazky, které pro Českou republiku pramení z mezinárodních smluv. Patří sem trestný čin Genocidia, trestný čin Mučení a jiného nelidského a krutého zacházení, dále trestný čin nazvaný Podpora a propagace hnutí směřujících k potlačení práv a svobod člověka (s výjimkou ustanovení § 261), trestné činy Používání zakázaného bojového prostředku a nedovoleného vedení boje, Válečná krutost, Persekuce obyvatelstva, Plenění v prostoru válečných operací a Zneužívání mezinárodně uznávaných a státních znaků.

V souvislosti s trestnými činy proti lidskosti je zapotřebí připomenout, že kromě trestných činů Mučení a jiného nelidského a krutého zacházení a Podpory a propagace hnutí směřujících k potlačení práv a svobod člověka, je možné všechny tyto trestné činy posuzovat podle českého trestního zákona i v případě, že tento trestný čin byl spáchán v cizině cizím státním příslušníkem nebo osobou bez státní příslušnosti, která nemá na území České republiky pobyt.

Druhá skupina nepromlčitelných trestných činů je taxativně vymezena v odstavci druhém § 67a trestního zákona. Podle dikce tohoto odstavce jsou nepromlčitelnými trestnými činy trestný čin teroru (§ 93 a 93a TZ), obecného ohrožení (§ 179 odst. 2 a 3 TZ), trestný čin vraždy (§ 219 TZ), ublížení na zdraví (§ 221 odst. 2 písm. b, odst. 3 a 4, § 222 TZ), trestný čin omezování osobní svobody (§ 231 odst. 4 TZ), zbavení osobní svobody (§ 232 TZ), zavlčení do ciziny (§ 233 TZ) a porušování domovní svobody (§ 238 odst. 2, 3 TZ), avšak pouze za splnění podmínky, že byl takovýto trestný čin spáchán za takových okolností, že zakládá válečný zločin nebo zločin podle lidskosti podle předpisů mezinárodního práva.

Třetí skupinu, respektive třetím případem nepromlčitelnosti je trestný čin podle § 1 zákona ze dne 20. prosince 1950 č. 165 Sb., na ochranu míru. Tento trestný čin chrání mír mezi státy a mezinárodní bezpečnost.

Konečně, uplynutím promlčecí doby nezaniká trestnost jiných trestných činů spáchaných v době od 25. února 1948 do 29. prosince 1989, u nichž horní hranice trestní sazby odnětí svobody činí nejméně deset let, pokud z politických důvodů neslučitelných se základními zásadami právního řádu

demokratického státu nedošlo k pravomocnému odsouzení nebo zproštění obžaloby, a buď byly spáchány veřejnými činiteli anebo byly spáchány v souvislosti s pronásledováním jednotlivce nebo skupiny osob z důvodů politických, rasových či náboženských.

© EPRAVO.CZ - Sbíрка zákonů, judikatura, právo | www.epravo.cz

Další články:

- [Podmínky pro uložení trestu vyhoštění cizince](#)
- [Zamyšlení nad systémem alternativních trestů: poznámky na pozadí mezinárodní vědecké konference „Rethinking Sentencing: Are We Getting Justice Right?“](#)
- [Správné určení počátku běhu lhůty pro podání stížnosti proti usnesení soudu, kterým se nařizuje výkon trestu odnětí svobody](#)
- [Rozšiřování státní moci při implementaci acquis EU: český fenomén gold-platingu na příkladu konfiskační směrnice](#)
- [Změna způsobu určování výše peněžité pomoci obětem: Řešení všech dosavadních problémů?](#)
- [Uplatnění adhezního nároku v trestním řízení a správním řízení](#)
- [Novela § 196 trestního zákoníku: racionální korekce, nebo oslabení ochrany dítěte?](#)
- [Vybrané aspekty trestného činu podvodu podle § 209 TrZ ve světle judikatury](#)
- [Zásadní novinky v oblasti trestní odpovědnosti právnických osob v roce 2026](#)
- [Kauza Skender Bojku: Putativní nutná obrana optikou ÚS](#)
- [Novela zákona o trestní odpovědnosti právnických osob](#)